

Nader onderzoek ringslang en rugstreeppad

Overdiemerweg te Diemen

projectnummer 420851
definitief revisie 00
7 juni 2018

Nader onderzoek ringslang en rugstreeppad

Overdiemerweg te Diemen

projectnummer 420851

definitief
7 juni 2018

Auteur

Dagmar Broström

Opdrachtgever

Gemeente Amsterdam, Dienst Infrastructuur Verkeer en Vervoer
Postbus 95089
1090 HB Amsterdam

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder toestemming van BII12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

datum vrijgave 8-6-2018	beschrijving revisie 00 definitief	goedkeuring L.J.G. Koks	vrijgave Drs. A. van Dongen
----------------------------	---------------------------------------	----------------------------	--------------------------------

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Huidige situatie	2
1.3	Planvoornemen	3
2	Methodiek	4
2.1	Inleiding	4
2.1.1	Ringslang	4
2.1.2	Rugstreeppad	4
2.2	Overzicht veldbezoeken	4
3	Resultaten	6
3.1	Ringslang	6
3.2	Rugstreeppad	7
3.2.1	Kooractiviteiten	7
3.2.2	Exemplaren	7
3.3	Samenvatting nader onderzoek	7
4	Effectbeoordeling	8
4.1	Toetsing Wet natuurbescherming	8
4.1.1	Ringslang	8
4.1.2	Rugstreeppad	8
5	Conclusie	11
6	Bronnen	12

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De gemeente Diemen is voornemens om de afgesloten Overdiemerweg open te stellen voor doorgaand verkeer. Deze openstelling is echter in het huidige bestemmingsplan niet toegestaan. Om deze reden wordt een nieuw bestemmingsplan opgesteld.

Ontwikkelingen mogen niet zonder meer plaatsvinden indien deze negatieve gevolgen hebben op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties. Derhalve is voor dit project een Natuurtoets uitgevoerd (Januari, 2018). In deze natuurtoets wordt geadviseerd nader onderzoek uit te voeren om inzicht te krijgen in het daadwerkelijke gebruik van het projectgebied door ringslang en rugstreeppad. Voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van het nader onderzoek in 2018.

In Figuur 1.1 is de ligging van het projectgebied weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging projectgebied (rode kader). Bron: **Globespotter, 2017.**

1.2 Huidige situatie

Momenteel bestaat de Overdiemerweg uit een rijbaan met een klinkerverharding. Naast de rijbaan is een fietspad gelegen met een verharding van 30x30 betontegels. Het projectgebied aan de Overdiemerweg wordt aan de noordzijde begrensd door een brede watergang. De oever van deze watergang bestaat uit een strook van riet en verlandingsvegetatie. Via een talud wordt de hoogte van de Overdiemerweg bereikt. Het talud en de grasberm naast de rijbaan worden momenteel extensief beheerd doormiddel van 2 maaibeurten per jaar. Het maaisel wordt afgevoerd. Het water in de watergang dient om de elektriciteitscentrale aan de noordzijde van de watergang van koelwater te voorzien.

Aan de westzijde van het projectgebied kruist de Overdiemerweg de S114. Deze kruising markeert de begrenzing van het projectgebied maar maakt hier nog wel onderdeel van uit. Ten westen van de S114 is een talud en een berm met een greppel gesitueerd. Ook loopt hier een ontwateringssloot. Langs de sloot en in de berm groeien ruigte kruiden en ontwikkelt zich struweel. De onderhoudsinterval is waarschijnlijk minder dan 1 maal per jaar. In de zuidwesthoek van het projectgebied wordt een populierenbos aangetroffen. Het betreft hier populieren in de volwassen fase. Als onder begroeiing wordt veel braamstruweel aangetroffen. De zuidoostzijde van het projectgebied bestaat uit een brede berm. Deze berm loopt door middel van een talud af naar een ontwateringssloot. Langs deze sloot is een brede strook met verlandingsvegetatie aanwezig met verspreid staand een meidoorn. Aan de oostzijde van het projectgebied gaat de Overdiemerweg over in de Pampusweg. Ter hoogte van deze overgang is een brede duiker aanwezig die de watergang aan de zuidzijde van de weg met de watergang aan de noordzijde verbindt.

Ten zuiden van het gehele projectgebied is een industrieelcomplex aanwezig ten behoeven van de elektriciteitsvoorziening.

De Overdiemerweg wordt momenteel verlicht door een rij lantaarnpalen. De lantaarnpalen bevinden zich aan de noordzijde van de weg tussen de rijbaan en het fietspad. De hoogte van de lantaarnpalen is circa. 6 meter. Het kruispunt van de Overdiemerweg met de S114 wordt intensief verlicht door lantaarnpalen met een hoogte van circa 12 meter.

In Figuur 1.2 is een impressie gegeven van het projectgebied.

Figuur 1.2 Impressie van het plangebied.

1.3 Planvoornemen

De gemeente Diemen is voornemens om de momenteel afgesloten Overdiemerweg open te stellen voor doorgaand verkeer.

2 Methodiek

2.1 Inleiding

Het onderzochte projectgebied bevindt zich in een omgeving waar volgens de meest recente verspreidingsgegevens (NDFF) en uit de gegevens van de in januari 2018 uitgevoerde natuurtoets de ringslang en de rugstreeppad waargenomen kunnen worden.

2.1.1 Ringslang

Het onderzoek naar ringslangen is in de periode april-mei 2018 uitgevoerd. In deze periode is onderzoek uitgevoerd door te zoeken naar zonnende exemplaren. Hierbij zijn de richtlijnen voor het inventariseren van ringslangen gevolgd die opgesteld zijn door RAVON (Nederlandse Fauna 9).

Tijdens het onderzoek is het gebied lopend doorkruist. Gezocht is naar zonnende exemplaren langs de verschillende oevers en in het braamstruweel aan de zuidzijde van het projectgebied.

Het weer is van invloed op de activiteiten van ringslangen en daardoor ook op de doelmatigheid van het inventariseren. De onderzoeken hebben allemaal plaatsgevonden bij zonnige weersomstandigheden bij een temperatuur tussen de 16 en 22° C.

Ten behoeve van het onderzoek naar de aanwezigheid van ringslangen zijn in totaal vier terreinbezoeken uitgevoerd in de periode april 2018 tot en met mei 2018.

In Tabel 2.2 is een overzicht gegeven van alle terreinbezoeken en de omstandigheden waaronder het veldwerk is uitgevoerd.

2.1.2 Rugstreeppad

Voor wat betreft de rugstreeppad is gewerkt volgens de methode zoals die is omschreven in het Kennisdocument Rugstreeppad (BIJ12, 2017).

Voor het inventariseren van de rugstreeppad zijn vijf terreinbezoeken uitgevoerd (zie Tabel 2.2) bij gunstige weersomstandigheden. Tijdens de terreinbezoeken is geluisterd naar kooractiviteiten en is gezocht naar exemplaren in potentieel landhabitat. De inventarisaties bestonden uit avondronden vanaf zonsondergang. Tevens is tijdens de overige terreinbezoeken ten behoeve van de inventarisatie van ringslangen gekeken naar het voorkomen van de soort in het projectgebied.

2.2 Overzicht veldbezoeken

In Tabel 2.1 is een overzicht gegeven van alle terreinbezoeken en de omstandigheden waaronder het veldwerk is uitgevoerd.

Tabel 2.1. Data en weersomstandigheden (eigen bevindingen) van de terreinbezoeken ter inventarisatie van ringslangen en rugstreeppadden.

Datum	Tijd	Onderzoek	Weersomstandigheden			
			Gemiddelde temperatuur	Windkracht en -richting	Neerslag	Bewolking
23-4-2018	21:00 – 24:00	Kooractiviteiten rugstreeppad	12 °C	NW-2	Droog	Licht bewolkt
26-4-2018	11:00 – 14:30	Ringslang	16 °C	NW-3	Droog	Licht bewolkt
28-4-2018	21:15 – 00:15	Kooractiviteiten rugstreeppad	12 °C	Z-3	Droog	Licht bewolkt
2-5-2018	11:00 – 14:00	Ringslang	17°C	Z-3	Droog	Onbewolkt
7-5-2018	21:00 – 00:30	Kooractiviteiten rugstreeppad	17°C	Z-2	Droog	Onbewolkt
9-5-2018	11:00 – 15:00	Ringslang	22°C	ZW-3	Droog	Sluier bewolking
17-5-2018	11:00 – 14:30	Ringslang	16°C	ZW-3	Droog	Onbewolkt
22-5-2018	21:45 – 00:15	Kooractiviteiten rugstreeppad	19°C	NO-3	Droog	Bewolkt
28-5-2018	21:30 – 00:30	Kooractiviteiten rugstreeppad	23°C	ZW-3	Droog	Onbewolkt

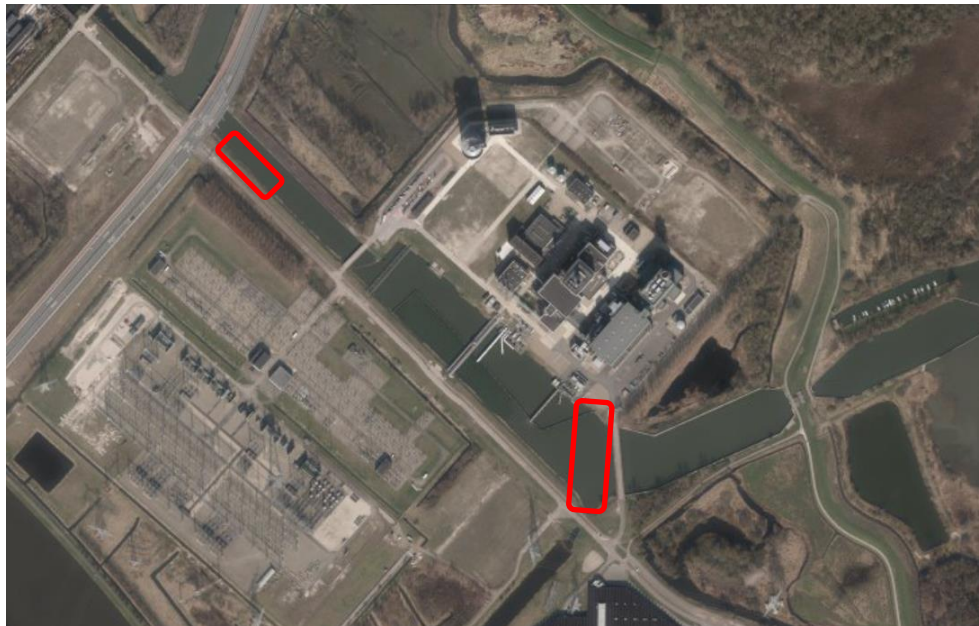
3 Resultaten

3.1 Ringslang

Voor het inventariseren van ringslangen in het projectgebied zijn vier terreinbezoeken uitgevoerd.

Tijdens het terreinbezoek op 2 mei is op de oever en in de brede watergang aan de noordzijde van het projectgebied (zie figuur 3.1) een ringslang waargenomen. Het dier lag te zonnen op het talud. Tijdens het benaderen van het dier verplaatste deze zich naar het water. Hierna keerde het dier weer terug naar de oever en verdween uit het zicht. Ook tijdens het avondbezoek op 7 mei is een ringslang zwemend waargenomen. Dit was aan de oostzijde van het projectgebied (zie figuur 3.1). Dit exemplaar zwom van de zuidzijde van de watergang naar de overkant en verdween in de oevervegetatie.

In de nabijheid van de beide waargenomen exemplaren is zowel geschikt overwinteringshabitat als zomerhabitat aanwezig.

Figuur 3.1. Locatie waargenomen ringslangen (rode kader). Kaart Globespotter 2017.

3.2 Rugstreeppad

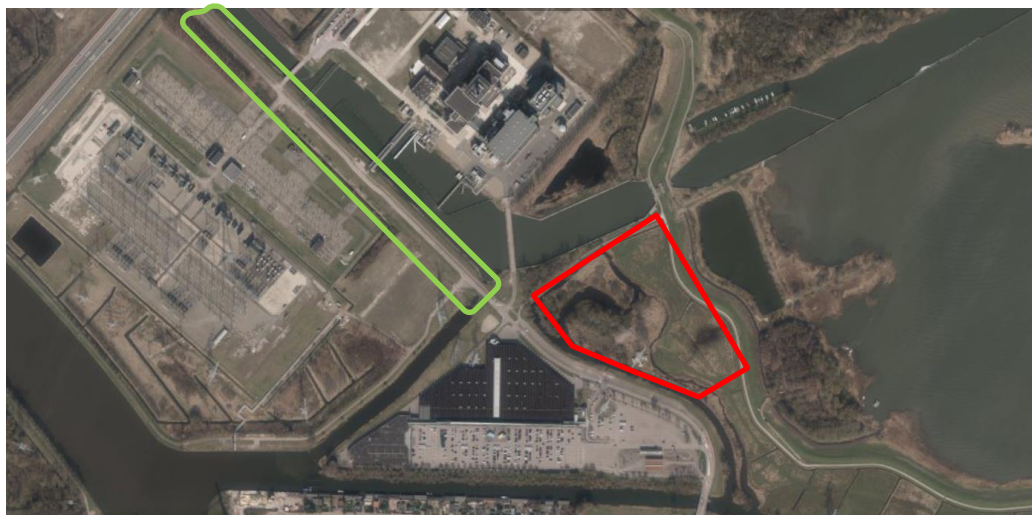
Ten inventarisatie van rugstreeppadden zijn vijf terreinbezoeken uitgevoerd in de periode april-mei 2018.

3.2.1 Kooractiviteiten

In het projectgebied is geen kooractiviteit gehoord. Wel is kooractiviteit gehoord in het moerasgebied ten noorden van de aangrenzende Pampusweg (zie figuur 3.2)

3.2.2 Exemplaren

Tijdens de verschillende terreinbezoeken (overdag en in de avond/nacht) is gezocht naar lopende exemplaren en is gekeken onder aanwezig plaatmateriaal, hierbij zijn geen exemplaren aangetroffen.

Figuur 3.2. Het gebied waar kooractiviteiten zijn gehoord (rode kader) ten opzichten van het projectgebied (groene kader). Kaart Globespotter 2017.

3.3 Samenvatting nader onderzoek

In de gehele onderzoeksperiode zijn binnen het projectgebied twee ringslangen waargenomen. Binnen het projectgebied zijn geen rugstreeppadden gehoord of gezien. Wel zijn buiten het projectgebied rugstreeppadden gehoord.

4 Effectbeoordeling

In dit hoofdstuk worden de in hoofdstuk 3 uiteengezette bevindingen getoetst aan de Wet natuurbescherming en wordt ingegaan op de benodigde acties ten aanzien van de Wet natuurbescherming. In paragraaf 4.2 zijn de consequenties voor de planning aangegeven.

4.1 Toetsing Wet natuurbescherming

4.1.1 Ringslang

Ringslang vallen niet onder de vrijstellingsregeling welke door provincie Noord-Holland is opgesteld. Dit betekent dat de ringslang beschermd is onder de wet Natuurbescherming (artikel 3.10). Indien, in de huidige situatie bereikbare, leefgebieden worden afgesloten of alleen bereikbaar zijn met een groot risico op slachtoffers is sprake van overtreding van de gestelde verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming.

Tijdens de terreinbezoeken is vastgesteld dat ringslangen van het projectgebied gebruik maken. Ter hoogte van de waargenomen ringslang (zie figuur 3.2) is aan weerszijde van de Overdiemerweg geschikt biotoop aanwezig. In de huidige situatie kunnen deze locaties alleen bereikt worden door de Overdiemerweg over te steken. Wanneer de Overdiemerweg wordt opengesteld en geen voorzorgsmaatregelen worden genomen is de kans groot dat er verkeersslachtoffers vallen onder ringslangen welke tussen de verschillende biotopen migreren. In dat geval is sprake van overtreding van de Wet natuurbescherming.

4.1.2 Rugstreeppad

Rugstreeppadden zijn beschermd en staan vermeld op bijlage IV van de Europese Habitatrichtlijn. Indien rugstreeppadden worden verstoord of voortplantings- en rustplaatsen worden vernield of beschadigd, is sprake van overtreding van de gestelde verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming.

Binnen het projectgebied zijn geen rugstreeppadden gehoord of gezien.

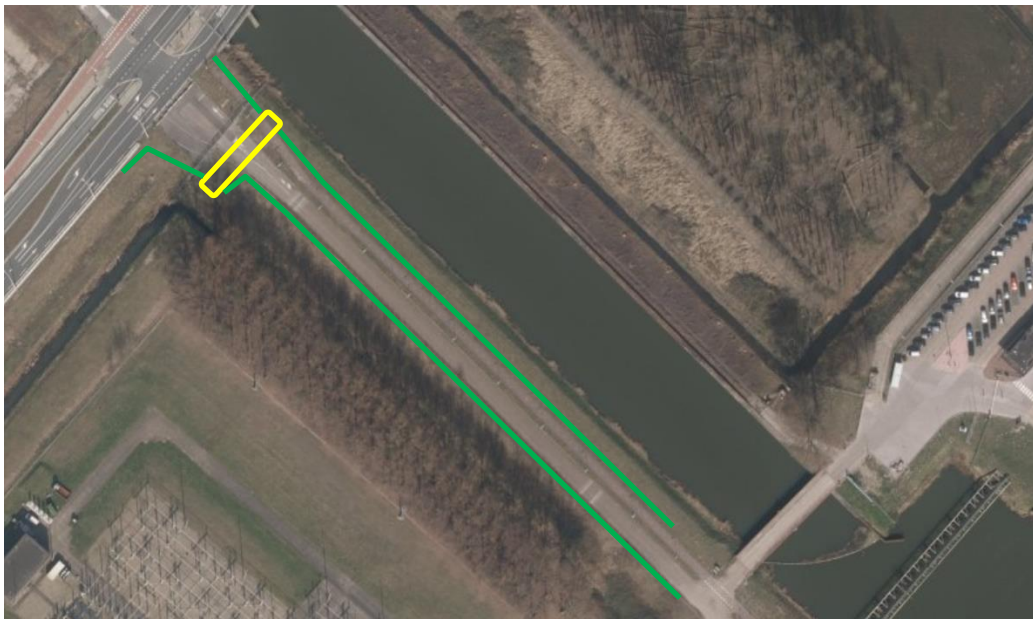
Wel zijn op korte afstand buiten het projectgebied rugstreeppadden gehoord.

Gezien het feit dat geen rugstreeppadden binnen of direct buiten het projectgebied zijn gehoord of gezien kan aangenomen worden dat het projectgebied niet door rugstreeppadden gebruikt wordt. Derhalve bestaat geen gevaar dat door het openstellen van de Overdiemerweg rugstreeppadden verkeersslachtoffer worden. Derhalve is een overtreding van de Wet natuurbescherming niet aan de orde en hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden en/of mitigerende maatregelen te worden genomen.

Om te voorkomen dat verbodsartikelen overtreden worden, dienen maatregelen uitgevoerd te worden. Deze maatregel bestaat uit het aanbrengen van een faunapassage onder de Overdiemerweg en het plaatsen van een reptielen/amfibieënscherm aan weerszijde van de Overdiemerweg. De locatie van deze voorzieningen is weergegeven in figuur 4.1. In figuur 4.2 is een voorbeeld weergegeven van een geschikte voorziening.

Voor deze maatregelen gelden wel enkele randvoorwaarden. Te weten:

- Voer geen ruimtelijke ingrepen uit in de voor de ringslang geschikte biotopen;
- Leg de faunapassage en de reptielen/amfibieënschermen aan voordat werkzaamheden aan de rijbaan beginnen.
- Voer de werkzaamheden met betrekking van de faunapassage uit in de winterrustperiode van de ringslang (november-februari).

Figuur 4.1. Locatie faunapassage (geel) en reptielen/amfibieënscherm (groen). kaart: Globespotter, 2017.

Door deze maatregelen worden overtredingen van de verbodsbepalingen voorkomen en hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Figuur 4.2. Voorbeeld van een faunapassage met reptielen/amfibieënscherm.

5 Conclusie

In de huidige situatie is de Overdiemerweg afgesloten voor doorgaand verkeer. Gemeente Diemen is voornemens om de weg weer open te stellen voor doorgaand verkeer. In 2018 is een nader onderzoek uitgevoerd om inzicht te krijgen in het daadwerkelijke gebruik van het projectgebied door ringslangen en rugstreeppadden.

Gezien het ontbreken van essentieel leefgebied van de rugstreeppad in het projectgebied, is wat betreft rugstreeppadden geen overtreding van de Wet natuurbescherming aan de orde en hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden en/of mitigerende maatregelen te worden genomen.

Tijdens de terreinbezoeken zijn twee ringslangen waargenomen. Aan weerszijde van de Overdiemerweg is geschikt biotoop voor de ringslang aanwezig. Om deze locaties te kunnen bereiken moeten de ringslangen de Overdiemerweg passeren. Aan de zuidzijde van het projectgebied kan de weg gepasseerd worden door gebruik te maken van de bestaande duiker onder de weg. Aan de noordzijde van het projectgebied kan overzijde van de weg alleen bereikt worden door de weg over te steken. Door het openstellen van de Overdiemerweg kunnen hierdoor verkeersslachtoffers onder ringslangen vallen. Vanuit de algemene zorgplicht is de initiatiefnemer verplicht om maatregelen te nemen om verkeersslachtoffers te voorkomen.

Door het nemen van soortspecifieke maatregelen, die voor de openstelling dienen te worden uitgevoerd, worden overtredingen van de verbodsbepalingen voorkomen. Wanneer op de in figuur 4.1 aangegeven locatie een faunapassage en een begeleidend scherm wordt aangelegd kunnen de dieren veilig de Overdiemerweg passeren en worden verkeersslachtoffers voorkomen.

6 Bronnen

- **BIJ12, 2017.** Kennisdocument Rugstreeppad.
- **Wijer, de et al. 2009.** In: Nederlandse Fauna 9: 301-312

Overig:

- www.RAVON.nl

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Monitorweg 29
1322 BK ALMERE
Postbus 10044
1301 AA ALMERE
T. 0162 487 000
E. dagmar.brostrom@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2017

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.